

हरित भारत अभियान या केंद्र पुरस्कृत योजना

अंतर्गत सन २०२१-२२ करिता निधी वितरण

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक : साववि-२०२१/प्र.क्र.६५/फ-११

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,

दिनांक :- ३१ मार्च, २०२२.

वाचा :- १) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२१/प्र.क.४८/अर्थ-३, दि.०६.०४.२०२१

२) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. अर्थसं-२०२१/प्र.क.४८/अर्थ-३, दि.२४.०६.२०२१

३) पर्यावरण, वन आणि वातावरणीय बदल मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. F-No.९-११/२०१४/GIM-MAHA, दि.२४.०९.२०२१

४) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. अर्थसं-२०२१/प्र.क.४८/अर्थ-३, दि. १४.१०.२०२१.

५) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास) म.रा. नागपूर, यांचे पत्र क्र.कक्ष-१/सी/मरावविय/ प्र.क्र.०६/२१-२२/३९, दि. २९.१०.२०२१

६) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२१/प्र.क.४८/अर्थ-३, दि.२८.०१.२०२२.

७) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास) म.रा. नागपूर, यांचे पत्र क्र.कक्ष-१/सी/मरावविय/ प्र.क्र.०६/२१-२२/१०७, दि. १८.०१.२०२२.

८) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास) म.रा. नागपूर, यांचे पत्र क्र.कक्ष-१/सी/मरावविय/ प्र.क्र.०६/२१-२२/१३४, दि. ३१.०१.२०२२.

प्रस्तावना :-

वन विभागांतर्गत हरित भारत अभियान ही केंद्र पुरस्कृत योजना केंद्र व राज्य शासन यांच्या अनुक्रमे ६०: ४० हिस्स्यातून राबविण्यात येत आहे. या योजनेतील कामांकरिता केंद्र शासनाच्या पर्यावरण, वन आणि वातावरणीय बदल मंत्रालय, भारत सरकार, मंत्रालयाने सन २०२०-२१ करिता संदर्भाधिन दि. २४.०९.२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये एकूण रु. ४१६.३४ लक्ष नियतव्यय मंजूर केला असून सदर नियतव्ययाच्या ६०% केंद्र हिस्स्या प्रमाणे रु. २४९.८०४ लक्ष असून त्यानुसार ४० % राज्य हिस्स्या प्रमाणे रु. १६६.५३६ लक्ष इतका निधी राज्य हिस्सा म्हणून आहे. त्याचप्रमाणे सन २०१८-१९ या वित्तीय वर्षातील ६०% केंद्र हिस्स्यातील महाराष्ट्र वन विकास यंत्रणेच्या खात्यात असलेला रु. २६५.४१ लक्ष अखर्चित निधी पुनर्विधिग्राह्य (Revalidate) करून दिला आहे.

२. केंद्र शासनाने सदर योजनेच्या प्रस्तावास मंजूरी देताना अर्थसंकल्पीय रकमेपेक्षा जास्त रकमेच्या प्रस्तावास मंजूरी प्रदान केली आहे त्याचा तपशील पुढीलप्रमाणे आहे.

(रु. लाखात)

अ. क्र.	योजनेचे नाव	अर्थसंकल्पित रक्कम केंद्र हिस्सा (२४०६ A१४९)	केंद्र शासनाकडून मंजूर रक्कम केंद्र हिस्सा (प्रथम हप्ता)	कमी/अधिक फरक केंद्र हिस्सा	त्यानुषंगाने आवश्यक ४०% रक्कम (राज्य हिस्सा) (प्रथम हिस्सा)	अर्थसंकल्पित रक्कम राज्य हिस्सा (२४०६ A१५८)	कमी/अधिक फरक राज्य हिस्सा
१	२	३	४	५	६	७	८
१	हरित भारत अभियान	१८१.८२	२४९.८०४	६७.९८४	१६६.५३६	१२१.२२	४५.३१६

३. त्यानुसार खाली नमूद केल्याप्रमाणे हरित भारत अभियान या योजनेकरिता आवश्यक अतिरिक्त निधीतील केंद्र हिस्सा हा केंद्र पुरस्कृत आधुनिक वन वणवा नियंत्रण व व्यवस्थापन (२४०६ २०४३) योजनेच्या केंद्र हिस्सा अंतर्गत अर्थसंकल्पित निधी रु. १५९७.२० लक्ष मधून व हरित भारत अभियान या योजनेकरिता आवश्यक अतिरिक्त निधीतील राज्य हिस्सा हा डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर शासकीय मध्यवर्ती रोपवाटीकेचे आधुनिकीकरण, बळकटीकरण उच्च तंत्रज्ञानाद्वारे रोपनिर्मितीसाठी जिल्हा व तालूका स्तरावर रोपवाटीका निर्मिती (२४०६ ८६१३) या लेखाशिर्षातर्गत मुळ अर्थसंकल्पित रु. १०००.०० लक्ष मधून पुनर्विनियोजनाद्वारे वळती करून मिळावी अशी विनंती प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), नागपूर यांनी संदर्भाधीन दि. २९.१०.२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये शासनास केली आहे.

४. त्यानुसार हरित भारत अभियान या योजनेकरिता पुनर्विनियोजनाने अनुदान उपलब्ध करून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

(रु. लाखात)

अ. क्र.	योजनेचे नाव	संगणक संकेतांक क्रमांक	अर्थसंकल्पित रक्कम	०२ मजुरी मधून वळती करावयाची रक्कम	२१ पुरवठा व सामुग्री मधून वळती करावयाची रक्कम	५० इतर खर्च मधून वळती करावयाची रक्कम	पुनर्विनियोजना द्वारे वळती करावयाची एकूण रक्कम
१	२	३	४	५	६	७	८
१	आधुनिक वन वणवा केंद्र हिस्सा ६०%	२४०६ २०४३	१५९७.२०	४१.०१५	२६.९६९	०.००	६७.९८४
२	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर शासकीय मध्यवर्ती रोपवाटीकेचे आधुनिकीकरण, बळकटीकरण उच्च तंत्रज्ञानाद्वारे रोपनिर्मितीसाठी जिल्हा व तालूका स्तरावर रोपवाटीका निर्मिती	२४०६ ८६१३	१०००.००	०.००	०.००	४५.३१६	४५.३१६

शासन निर्णय :-

केंद्र शासनाच्या पर्यावरण, वन आणि वातावरणीय बदल मंत्रालय, भारत सरकार, मंत्रालयाने सन २०२०-२१ करिता संदर्भाधीन दि. २४.०९.२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये एकूण रु. ४१६.३४ लक्ष नियतव्यय मंजूर केला असून सदर नियतव्ययाच्या ६०% केंद्र हिस्स्या प्रमाणे रु. २४९.८०४ लक्ष मंजूर केला असून त्यानुसार ४० % राज्य हिस्स्या प्रमाणे रु. १६६.५३६ लक्ष इतका निधी राज्य हिस्सा म्हणून

असल्याने सदर अतिरिक्त निधी खाली नमूद केल्याप्रमाणे महसूल व वन विभागाच्या कार्यासन ब-१ द्वारा पुनर्विनियोजनाद्वारे उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

(रु. लाखात)

अ. क्र.	योजना	हिस्सा	अर्थसंकल्पित रक्कम	केंद्र शासनाकडून मंजूर रक्कम	पुनर्विनियोजनाने आवश्यक रक्कम	ज्या योजनेतून पुनर्विनियोजन करावयाचे ती योजना	पुनर्विनियोजनाद्वारे वळती करावयाची रक्कम	०२- मजुरी	२१ पुरवठा व सामग्री	५० इतर खर्च
१.	हरित भारत अभियान	६०% केंद्र हिस्सा (२४०६ A१४९)	१८१.८२	२४९.८०४	६७.९८४	आधुनिक वन वनवा व्यवस्थापन (२४०६२०४३)	६७.९८४	४१.०१५	२६.९६९	—

(रु. लाखात)

अ. क्र.	योजना	हिस्सा	अर्थसंकल्पित रक्कम	केंद्र शासनाच्या मंजूर रकमेत आवश्यक ४०% राज्य हिस्सा रक्कम	पुनर्विनियोजनाने आवश्यक रक्कम	ज्या योजनेतून पुनर्विनियोजन करावयाचे ती योजना	पुनर्विनियोजनाद्वारे वळती करावयाची रक्कम	०२- मजुरी	२१ पुरवठा व सामग्री	५० इतर खर्च
२.	हरित भारत अभियान	४०% राज्य हिस्सा (२४०६ A१५८)	१२१.२२	१६६.५३६	४५.३१६	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर शासकीय मध्यवर्ती रोपवाटीकेचे आधुनिकीकरण, बळकटीकरण (२४०६ ८६१३)	४५.३१६	—	—	४५.३१६

२. त्यानुसार हरित भारत अभियान या योजनेतर्गत ६०% केंद्र हिस्सा (२४०६ A१४९) अंतर्गत रु. २४९.८०४ लक्ष व ४०% राज्य हिस्सा (२४०६ A१५८) अंतर्गत रु. १६६.५३६ लक्ष इतका निधी या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. त्याचप्रमाणे केंद्र शासनाच्या संदर्भाधिन दि. २४.०९.२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये राज्याकडे असलेली अखर्चित रक्कम रु. २६५.४१ लक्ष पुनर्विधिग्राह्य (Revalidate) करून दिली असल्याने व उक्त रक्कम महाराष्ट्र वन विकास यंत्रणेच्या खात्यात असल्याने सदर रकमेतून सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षात रकमेपैकी ६०% केंद्र हिस्सा (२४०६ A१४९) अंतर्गत रु. २४९.८०४ लक्ष वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

३. सदर निधीसाठी नियंत्रक अधिकारी म्हणून प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर हे राहतील. या योजनेतर्गत घ्यावयाच्या कामाची अंमलबजावणी कृती आराखड्याप्रमाणे, विहित कार्यपद्धतीनुसार आणि ठरविलेल्या मुदतीत करण्याबाबत दक्षता घ्यावी. याबाबत सविस्तर मार्गदर्शक सूचना क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांना द्याव्यात आणि अंमलबजावणीबाबत वेळोवेळी आढावा घ्यावा. सदर निधी मंजूर असलेल्या योजनांवरच खर्च करण्यात यावा. सदर योजनेतर्गत प्रस्तावित कामांना

तांत्रिक व प्रशासकीय मंजूरी देण्यात आली असल्याची खात्री करूनच निधी वितरित करण्यात यावा. मंजूर निधीपेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी दक्षता घ्यावी.

४. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), हे वर्ष २०२१-२२ मध्ये सदर योजनेंतर्गत वितरीत केलेल्या निधीबाबत उपयोगिता प्रमाणपत्र ७ दिवसांत शासनास सादर करतील.

५. सदर निधी वितरित करण्यापूर्वी प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास) यांनी सदर योजनेसाठी, सन २०२१-२२ करिता वितरित केलेला निधी अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणाली व्यतिरिक्त अन्यत्र ठिकाणी वळती केला नसल्याची खात्री करावी. या अटीच्या अधीन निधी वितरणाची कार्यवाही करण्यात यावी.

६. सदर निधी खर्च करताना वित्त विभागाच्या संदर्भाधिन परिपत्रकातील तरतुदी व महाराष्ट्र अर्थसंकल्पीय नियम पुस्तिका, वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका यामध्ये उल्लेख केलेल्या तरतुदीनुसार व वेळोवेळी दिलेल्या सूचनांचे पालन करण्यात यावे.

७. जिल्हानिहाय वितरीत तरतुदीची माहिती व राबविण्यात आलेल्या कार्यक्रमाची/झालेल्या खर्चाचा तपशील शासनास दरमहा विहित प्रपत्रात सादर करण्यात यावा. तसेच योजनेचे संनियंत्रण प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्यामार्फत व्हावे.

८. सदर योजनेवर केंद्र हिस्स्याकरिता होणारा खर्च मागणी क्र. सी-७, प्रधान शीर्ष २४०६ वनीकरण व वन्यजीवन ०१ वनीकरण १०२ (११) सामाजिक व क्षेत्रीय वनीकरण केंद्र पुरस्कृत योजना अंतर्गत योजना (११) (२४) हरित भारत अभियान (६० टक्के केंद्र हिस्सा) (२४०६ A १४९) तसेच राज्य हिस्स्याकरिता होणारा खर्च मागणी क्र. सी-७, प्रधान शीर्ष २४०६ वनीकरण व वन्यजीवन ०१ वनीकरण १०२ (११) सामाजिक व क्षेत्रीय वनीकरण केंद्र पुरस्कृत योजना अंतर्गत योजना (११) (२५) हरित भारत अभियान (४० टक्के राज्य हिस्सा) (२४०६ A १५८) या लेखाशिर्षांतर्गत मंजूर होणा-या अनुदानातून भागविण्यात यावा.

९. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. अनौ./१२६/व्यय-१० दि. २८.०३.२०२२ अन्वये प्राप्त सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०३३११९१८५६८३१९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(डॉ. रविकिरण गोवेकर)
मुख्य वनसंरक्षक (मंत्रालय)

प्रत,

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
३. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (सामाजिक वनीकरण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
४. मुख्य वनसंरक्षक / वनसंरक्षक (प्रादेशिक) (११ वृत्त)

५. वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण (६ वृत्त)
६. उप वनसंरक्षक (प्रादेशिक)(सर्व)/विभागीय वन अधिकारी (प्रा.) /उप विभागीय वन अधिकारी (प्रा.)
७. विभागीय वन अधिकारी,सामाजिक वनीकरण (सर्व जिल्हे)
८. महालेखापाल, (लेखापरीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई व नागपूर,
९. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
१०. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई ४०० ०३२.
११. निवासी परिक्षा लेखा अधिकारी,मुंबई
१२. वित्त विभाग, व्यय-१०, अर्थसंकल्प-०६, मंत्रालय, मुंबई-३२
१३. कार्यासन अधिकारी, फ-२,महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१४. कार्यासन अधिकारी, ब-१,महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१५. उप सचिव/अवर सचिव(सर्व), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१६. निवडनस्ती फ-११